

گنجینه معرفت

(جلد ۶)

مؤلف:

دکتر سید محمود صابری مقدم

سرشناسه: صابری مقدم، محمود، ۱۳۲۴

عنوان و نام پدیدآور: گنجینه معرفت (جلد ۶)، سید محمود صابری مقدم

مشخصات نشر: آمل: آرمون، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۶۷ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۶۲۷۸-۱-۵

شابک دوره: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۹۷۲-۵-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

موضوع: رغان

رده بندی کنگره: AC۱۲۷

رده بندی دیویی: ۸۹/۱

شماره کتابشناسی ملی: ۵۰۲۲۱۱

گنجینه معرفت (جلد ۶)

دکتر سید محمود صابری مقدم

تایپ و صفحه آرایی: فریبا عمرانی (نگارش) ۰۱۱-۴۴۲۱۱۱

طرح جلد: فریبا عمرانی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۸

چاپ و صحافی: نگارش

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

قیمت دوره: ۴۰۰۰۰۰ تومان

حق چاپ و نشر کتاب مربوط به مؤلف می باشد.

انتشارات آرمون / آمل، میدان ۱۷ شهرپور، پاساژ فجر طبقه دوم، پلاک ۷۱

تلفن: ۰۱۱۴۴۲۹۸۳۳۴

به بسم الله الرحمن الرحيم است

که عارف در مقام گن مقیم است

مقدمه مؤلف:

سپاس خداوندی را که دل‌های اولیاء خویش به انوار لطیف خود روشنائی بخشید و نهان و باطن دوستان خود را گنجینه اسرار خویش گردانید و از عقول برگزیدگان خود حجاب‌ها و پرده‌های طغیان را به یک سوی زدود صلوات و درود بر محمد(ص) بنده او و پیامبر او برگزیده برگزیدگان او و بر خاندان او و اصحاب او بر یاران و یاورانش باد.

آن خداوندی که بی‌غرض و علت و طلب فایده و خیریت بلکه به محض کرم و کمال عنایت و لطف و اظهار قدرت بی‌نهایت، عالم را بیافرید و به انواع غرایب و بدایع آن را مخصوص گردانید و یکی از این جریله آنکه از مشتی خاک، آدم صفی را که پدر آدمیان و مسند عالمیان است بیافرید و از عالم مشتی را به استعداد روح و استكمال نفس انسانی حاصل گشت به زیور (نفخت فیه من روحی) داد و با بیاراست و اسم انسانیت بر وی اطلاق کرد.

بنابراین چون انسان و انس و مؤنست که ماتی‌اند در حروف متناسب و مرکب حکمت بالغه آن اقتضا کرد که وی را به مونسى محتاج گرداند، و وحشت انفراد به مؤنست به آن مونس از خویش دفع کند.

پس حوا را که ام‌البشر بود بر وجه ابداع و میل استواء پدید آورد و شهوات را که از عوارض نفس حیوانی است در نهاد ایشان مرکب گردانید به سطح آن عارض میان انسان قاعده توالد و تناسل مستحکم و مستمر شد و چندین هزاران آدمی پایدار گشت و بهترین و گزیده‌ترین فرزندان آدم صفی انبیاء و رسل را تقدیر کرد، چه این سایقه مایل معبود و عباد و خالق و مخلوقات وسایط آمدند. و نفوس ایشان را در کمال به حدی و در ترقی به درجه‌ای تقدیر فرمود که به صورت با خلق باشند و به صفت با حق جل و جلاله.

پس آدمی را از آن جهت آفریده‌اند: تا در این عالم زاد و راه آن عالم بسازد و استعداد اتصال بدان خود را حاصل کند و اگر به درجه ملائکه روحانی نتواند رسید از طبقه بهایم به درجه حیوانی ترقی گیرد.

یکی از تخیلات عمیق اندیشه و عقل انسانی از شرق و غرب دنیای متمدن خودشناسی و خداشناسی بوده است که از مباحث دل نشین علم فلسفه به شمار می‌رود.

بنابراین عبادت نزدیک آن کس که عارف نیست هم معاملتی است و گویی که عملی اندر دنیا می‌کند از برای مزدی که به آخرت به وی دهند و آن ثواب است، ولی عبادت به نزدیک عارف

ریاضتی است همت‌های او را و قوت‌های نفس او را چون متوهمه و متخیله تا در وی عادت شود بازگردیدن از جانب غرور به جانب حق تا به حدی رسد که این قوت‌ها سالم و مطاوع سرّ باطن شوند.

و اما کتابی که تحت عنوان گنجینه معرفت پیش روی دارید مجموعه‌ای است از کتاب‌هایی که با موضوعات مختلف ادبی، عرفانی، فلسفی و سایر مکتوبات گزیده‌ای به صورت مجموعه گردآوری شده و آنها را به صورت جداگانه مکتوب درآورده تا علاقه‌مندان علوم معارف و فلسفه بتوانند از مطالب آنها استفاده کامل را ببرند.

اکنون که با آیات الهی این کار دشوار و سخت به پایان آمد، سوی دل به درگاه خداوند می‌آورم و تر او عاجزانه خواستارم که این عمل را به قبول احسن از این بنده بپذیرد و از شوائب ریا و سمعه در امان بدارد و به آن تشریف خالصانه لوجه الکریم ارزانی دارد.

در خاتمه جا دارد که بر این از اعضای خانواده‌ام بخاطر حمایت بی‌شائبه که نسبت به اینجانب داشته‌اند بخصوص همسر نجیب و مهربانم که با مدیریت ماهرانه در فراهم آوردن وسایل آرامش و آسایش خانواده که لازمه پیشبرد ایرگونی کارهای دشوار و چندین ماهه سنگ تمام گذاشته و بالمره مرا از مشقت تدبیر معاش و امور منزل مشکلات امور فرزندان و غیره رهایی داده است سپاسگزاری می‌نمایم و هم چنین از فرزندان عزیزم که به نوبه خود هر کدام در حدّ وسیع وقت خود در آماده‌سازی و غلطگیری‌های جزوات این حقیر را بذل محبت و یاری نموده‌اند تشکر و سپاسگزاری می‌نمایم و انشاءالله عنایت ربانی رحمت رحمانی در کلیه شئون و مراحل زندگی مددکارشان باد.

در پایان از زحمات بی‌شائبه و دلسوزانه این کار سخت از سرکار خانم عمرانی که تمام کار ویرایش و چاپ جزوات این اثر و خلاصه تمام کارها و تدوین آن زحمات فراوان کشیدند کمال تشکر و قدردانی را دارم.

والسلام و رحمه الله و برکاته

دکتر سید محمود صابری مقدم

۱۳۹۸/۲/۲۵

فهرست مطالب

۱۱.....	مقدمه.....
۱۱.....	حمد عبد به اقسام سه گانه اش.....
۱۲.....	حمد خالق به اقسام سه گانه اش.....
۱۵.....	فیض اقدس و فیض مقدس.....
۱۸.....	خلافت الہی انسان.....
۱۹.....	تفاوت مسیح با تقدیس.....
۲۱.....	در وحدت وجود.....
۲۲.....	مراتب انسان: عوالم حروت، ملکوت و ناسوت.....
۲۶.....	اقسام حجاب الہی در عرفان.....
۲۷.....	مراحل و عوامل نفس.....
۳۰.....	۲- فص حکمه نفیثه فی کلمه شمشیر.....
۳۳.....	انواع دعا و اقسام سائلین.....
۳۷.....	۳- فص حکمه سبوحیه فی کلمه نوحه.....
۳۷.....	بحثی در معانی امکان در فلسفه و عرفان.....
۳۸.....	قلب المؤمن عرش الرحمن.....
۳۹.....	تشبیه و تزیه.....
۴۲.....	۴- فص حکمه قدوسیہ فی کلمه ادرسیہ.....
۴۵.....	۵- فصل حکمه مهمتہ فی کلمه ابراہیمیہ.....
۴۸.....	شرور و نسبتشان با حق و با اشیاء.....
۴۹.....	وحدت وجود از نظر عارف و حکیم.....
۵۱.....	۶- فص حکمه حقیہ فی کلمه اسحاقیہ.....
۵۲.....	جسد و قالب مثالی.....
۵۵.....	رساله جناب سید میرزا علی ہمدانی.....
۵۷.....	۷- فص کلمه علیہ فی کلمه اسماعیلیہ.....
۶۱.....	۸- فص حکمه روحیہ فی کلمه یعقوبیہ.....
۶۴.....	۹- فص حکمه توریہ فی کلمه یوسفیہ.....

- ۷۰- فص حکمه (حدیه فی کلمه هودیه).....
- ۷۸- فص حکمه فتوحیه فی کلمه صالحیه.....
- ۸۱- فص حکمه قلبیه فی کلمه شعبیه.....
- ۸۲- قلب عارف وسیع تر از رحمت است.....
- ۸۶- در تجدد امثال و حرکت جوهری.....
- ۸۶- فص حکمه ملکیه فی کلمه لوطیه.....
- ۸۷- فص حکمه قدریه فی کلمه عزیزیه.....
- ۹۱- فص حکمه نبویه فی کلمه عیسویه.....
- ۹۴- انسان برتر است یا ملک.....
- ۹۷- فص حکمه ربانیه فی کلمه سلیمانیه.....
- ۱۰۱- فص حکمه ربانیه فی کلمه داودیه.....
- ۱۰۵- فص حکمه نفسیه فی کلمه بهمنیه.....
- ۱۰۹- تکامل برزخی انسان.....
- ۱۱۱- فص حکمه غیبیه فی کلمه ایوبیه.....
- ۱۱۲- صادر نخستین و خلق نخستین.....
- ۱۱۵- علم حصولی و علم حضوری شهودی.....
- ۱۱۶- اصولی در معارف عرفانی.....
- ۱۱۷- بحثی در رضا به قضا و عدم رضا به مقضی.....
- ۱۱۷- فص حکمه جلالیه فی کلمه یحیویه.....
- ۱۱۸- اسماء جلالی قبض و خشیت و تقوی و ورع.....
- ۱۱۹- فص حکمه مالکیه فی کلمه زکریاویه.....
- ۱۱۹- امور عدمی و شرور.....
- ۱۲۰- تضاد در عالم وجود.....
- ۱۲۱- حال بنا بر مذهب معتزله.....
- ۱۲۳- فص حکمه انیاسیه فی کلمه الیاسیه.....
- ۱۲۶- فص حکمه احسانیه فی کلمه لقمانیه.....
- ۱۲۷- فص حکمه امامیه فی کلمه هارونیه.....

- ۲۵- فص حکمه علویه فی کلمه موسویه..... ۱۲۸
- حکمت قتل الانباء..... ۱۳۰
- اتحاد انسان کامل با نفس رحمانی..... ۱۳۱
- حکمت القائه فی التابوت و رمیه فی الیم..... ۱۳۳
- تعلیم الهی پس از داشتن تقوا..... ۱۳۵
- حکمت فرار موسی..... ۱۳۸
- حکمت ابراهیم..... ۱۴۰
- حکمه ازال فرعون عن الماهیه الالهیه..... ۱۴۱
- حروف و نسبت آن با حقایق و موجودات..... ۱۴۲
- اسرار انقلاب عصا..... ۱۴۳
- تفاوت مفهوم بشر و انسان..... ۱۴۴
- حکمت التجلی و الکلام فی سوره النار..... ۱۴۵
- تو خود حدیث مفصل بخوان از این جمل..... ۱۴۶
- ۲۷- فص حکمه فردیه فی کلمه محمد (ص)..... ۱۴۶
- حرارت غریزی و روح بخاری..... ۱۴۷
- اسرار نماز..... ۱۵۰
- فص حکمه عصمتیه فی کلمه فاطمیه..... ۱۵۶

مقدمه

فصوص الحکم کتابی است در بیان حکمت ذوقی با صبغه صوفیه، تألیف محی الدین ابن عربی شامل اصول عرفان و تعالیم او در وحدت وجود محیی الدین ابن رساله را در سال ۶۲۷ به دنبال خوابی که دیده بود تألیف کرد و مدعی شده است که آن را پیامبر در خواب بر وی املاء کرده و او فقط مترجم آن رؤیا بوده است. کتاب شامل ۲۷ فصل است و هر فصل سبب به یکی از پیغمبران است، نویسنده فص را به [نگین انگشتی] تعبیر کرده است.

شیخ تاسیاً به کلام الله، کتاب خود را به اسم الله و الحمد لله افتتاح فرمود، چون کلام الله سرمشق است.

چون کمال نباشد حمد و ثنا نیست، و لذا در هر موطن و هر مظهر و هر اسم کمالی ببینیم حمد و ثنا پیش می آید.

هر کجا کمالی است آن جا می گوید الله الله، یعنی من اصلی دارم.

هر جا نعمتی باشد بی تعارف الحمد لله می آید و حمد هم سه نوع است: حمد قولی، حمد فعلی، حمد حالی. چون انسان مظهر حق جل و علاست و در حقیقت معرفت نفس مرقات و نردبانی برای معرفت رب جل و علاست.

جلوه ای کرد که ببیند به جهان صورت خیمه در آ و گل و مزرعه آدم زد

حمد عبد به اقسام سه گانه اش

۱- حمد قولی: مثلاً می گوئیم "الحمد لله رب العالمین. شکراً لله".

۲- حمد فعلی: آن است که بنده به حمد فعلی تن دهد - عبادت کند وقف حق و جل و علا باشد. خلاصه تمام افعالش، خیراتش، عباداتش وجه الله را بخواهد. هدف این باشد که به کوی او قدم برداری. هر عضوی روی فطرت تکوینی الهی خود کار می کند، آن کار حمد آن عضو است، در هر حال انسان لله رب العالمین باشد.